

سرمقاله

لزوم مشارکت مردم در جهش تولید

ادامه از صفحه یک...، ضرورت‌های زیر تردیدی باقی نمی‌گذارد که مشارکت مردم برای جهش تولید یک ضرورت غیر قابل انکار است:

۱- جبران آسیب‌های جدی به‌انباشت سرمایه‌فیزیکی در دهه ۱۳۹۰

۲- جلوگیری از خروج سرمایه از کشور

۳- بهره‌مندی بیشتر از فاز پنجره فرصت جمعیتی باز کشور

۴- استفاده از ظرفیت‌های پرزمین‌مانده بخش تعاون کشور

۵- افزایش سهم بازار سرمایه در تامین مالی فعالیت‌های اقتصادی کشور

۶- جلوگیری از گسترش مشاغل غیر رسمی و آسیب‌های پیرامون آن

در کنار ضرورت‌های فوق، مشارکت مردم برای جهش تولید در افق پیش رو با نظام مسائلی مواجه است که نیازمند برنامه‌های حل مسئله محور می‌باشد:

۱-ساز و کارهای مشارکت‌دادن آحاد مردم در افزایش نرخ رشد خالص موجودی سرمایه به‌عنوان مهم‌ترین سوخت رسان برای جهش تولید کدامند؟

۲-ساز و کارهای مکموس نمودن یا کاهش روند خروج سرمایه از اقتصاد ایران کدامند؟

۳-ساز و کارهای افزایش نرخ مشارکت اقتصادی و بهره‌مندی حداکثری از باز بودن فاز پنجره فرصت جمعیتی کدامند؟

۴-ساز و کارهای مشارکت‌دادن آحاد مردم در استفاده از ظرفیت‌های عظیم بر زمین مانده بخش تعاون کدامند؟

۵-ساز و کارهای مشارکت‌دادن آحاد مردم در نقش آفرینی سازنده بازار سرمایه در سیستم مالی کدامند؟

۶-ساز و کارهای کنترل سهم اشتغال غیر رسمی از کل اشتغال از ابعاد کلان، منطقه‌ای و درون بخشی کدامند؟

یادداشت

دلایل حمایت‌بایدن از

جنايات رژيم صهيونيستي

ادامه از صفحه یک...در این راستا اینکه رئیس‌جمهوری ایالات متحده در مصاحبه اخیر خود اعلام می‌کند که ارسال تسلیحات آمریکایی به اسرائیل را متوقف کرده به نوعی به دنبال آن است که بتواند طیف نارضی از خود را راضی نگه دارد. بخش اعظمی از این طیف، مهاجران و مسلمانان هستند و بر اساس آمارهای موجود میزان آرای بایدن در میان مهاجران و مسلمانان کاهش پیدا کرده است. این در حالیست که نتانیاهو معتقد است لای‌یهود یا همان آپیک می‌تواند در یک اقدام مشخص رأی بسیاری از سناتورهای آمریکا را به هر سمتی یا به نفع هر نامزد انتخاباتی آمریکا که می‌خواهند جهت‌دهی کند و یک نفوذ علنی را به تصویر کشیده است. لذا اینکه بایدن چنین مسائلی را مطرح می‌کند و حتی در قبال حمله به رفح به اسرائیل اخطار می‌دهد و از سوی دیگر مقام‌های سیاسی و نظامی ایالات متحده هم این موضوع را مورد تأکید قرار می‌دهند که نباید اسرائیل یک اقدام رادیکال را در رفح انجام دهد، به هر ترتیب نمایانگر آن است که ایالات متحده در حال صدور پیام اخطار به اسرائیل است. از سوی دیگر اختلاف‌ها میان کاخ سفید و تل‌آویو در شرایط کنونی افزایش پیدا کرده و حتی مواضع نتانیاهو به خوبی نشان می‌دهد که وی وارد فاز دیگری از سیاست شده است.

فرض را اگر بر این بگذاریم که مساله غزه به زودی تمام شود، اما نخست، اختلاف میان واشنگتن و تل‌آویو حول این مساله خواهد بود که مدیریت غزه چگونه باید رقم بخورد و دومین اختلاف بر سر کابینه بعدی اسرائیل پس از نتانیاهو خواهد بود. به همین جهت باید گفت که آمریکا، هم در داخل و هم در مورد خاورمیانه و هم در مورد نتانیاهو و اسرائیل با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است و حالا علنا بایدن اعلام می‌کند که تسلیحات واشنگتن باعث کشتار غیر نظامیان در غزه شده است. ایالات متحده در همان ابتدای جنگ غزه حجم زیادی از تسلیحات را به اسرائیل ارسال کرد و حالا اعلام می‌کند که جلوی صادرات تسلیحات به تل‌آویو را موقتاً خواهد گرفت. بایدن به نوعی در حال نشت زدن وضعیت نظامی در رفح است. او همچنین نگران افزایش میزان کشتار غیر نظامیان در این منطقه بوده و به خوبی می‌داند که تند شدن رفتار اسرائیل در رفح و غزه می‌تواند بر انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ ایالات متحده و همچنین اوضاع و احوال داخلی آمریکا از جایگاه کاخ سفید تأثیر بگذارد. این در حالیست که حماس از ابتدای امر اعلام کرده بود که باید آتش بس دائمی برقرار شود و در مقابل اسرائیل بر پیشروی نظامی یاقشاری کرد که نهایتاً قبول آتش بس و شروط آن توسط حماس باعث شد تا اسرائیل در یک عمل انجام شده قرار بگیرد.

به هر ترتیب اسرائیل در شرایط کنونی نمی‌تواند آنگونه که فکر می‌کند رفتار پاکستانی کند که البته آمریکا هم بر این موضوع کاملاً واقف است.

خبر کوتاه

ترکیه پیشنهاد سرمایه‌گذاری جهانی شد

آژانس سرمایه‌گذاری ترکیه جایزه پلتفرم سرمایه‌گذاری پیشرو جهان در ابوظبی را دریافت کرده.بگزارش ایسنا، مشارکت‌های دفتر سرمایه‌گذاری ترکیه در پروژه‌های پایدار و نوآورانه، نقش کلیدی در حضور این کشور در کنگره AIM، ۲۰۲۴ (اجلاس سالانه سرمایه‌گذاری) ایفا کرد. دفتر سرمایه‌گذاری ترکیه در کنگره ابوظبی به دلیل تبدیل شدن به یکی از موفق‌ترین آژانس‌های سرمایه‌گذاری در سراسر جهان از طریق پروژه‌های پایدار و نوآورانه خود، جایزه دریافت کرد.

حداقل دستمزد کارگران تغییر نمی‌کند

وزیر با بیان اینکه حداقل حقوق و دستمزد کارگران در شورای عالی کار به تصویب رسیده است، عنوان کرد: اصل سه‌جانبه‌گرایی در حقوق کارگران تحت هیچ شرایطی حذف نمی‌شود.

صورت مرتضوی در حاشیه هیئت دولت در جمع خبرنگاران درباره اصلاح حقوق کارگران، اظهار کرد: چه کسی گفته سه‌جانبه‌گرایی در حقوق کارگران باید حذف شود؟ تحت هیچ شرایطی سه‌جانبه‌گرایی حذف نمی‌شود. موضوعی را نمایندگان کارگران مطرح می‌کردند که اساساً در طول دوران، جانب کارفرمایان از سوی شورای عالی کار گرفته می‌شود و ما گفتیم به خاطر اینکه چنین شبهه‌ای پیش نیاید، خیلی بهتر است که کار را

به مجلس بسپاریم که نمایندگان آحاد مردم آنجا حضور دارند و تعداد قابل توجهی از نمایندگان نیز کارگر هستند و راحت‌تر می‌توانند نیازها را بررسی کنند.وی افزود:در جلسه قبل گفتم که در روز کارگر برخی نمایندگان کارگران از رئیس‌جمهوری درخواست کردند وزیر کار از پیشنهادی که داده است عدول کند. رئیس‌جمهوری به من اشاره‌ای کرد که از دستور تلقی کردم و موضوع اصلاح ماده ۴۱ قانون کار را از دستور کار خارج کردم. وزیر کار تأکید کرد: حداقل حقوق و دستمزد را در شورای عالی کار تصویب کردیم و تغییری در حداقل حقوق و دستمزد ایجاد نمی‌شود و برای سال آینده تصمیمات لازم اتخاذ می‌شود.

«تجارت» گزارش می‌دهد

ریشه‌های ناترازی در نظام بانکی

گذشته به دلیل برخی مسائل و مشکلات مختلف، امکان

انحلال موسسه مذکور وجود نداشت. در یک سال گذشته با توجه به تأکید رئیس کل بانک مرکزی و نیز هدف‌گذاری دولت در برخورد با بانک‌های ناتراز، انحلال موسسه اعتباری کاسپین در برنامه بانک مرکزی به صورت جدی دنبال شد.

همچنین در مهرماه سال گذشته، با تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده موسسه اعتباری توسعه با حضور نمایندگان بانک مرکزی انحلال این موسسه مطابق با مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی تصویب و اعضای هیات تسسویه تعیین شدند. این موسسه پیش از این دارای ۳۰۰ شعبه مختلف در سراسر ایران بود. موسسه اعتباری نور نیز یکی دیگر از موسساتی بود که در دی ماه سال گذشته منحل و تمام سپرده‌ها، دارایی‌ها، تسهیلات، کارکنان و شعب موسسه اعتباری نور به بانک ملی ایران منتقل شد.

• علت ناترازی بانک‌ها از زبان رئیس بانک مرکزی

سال گذشته فرزین، رئیس بانک مرکزی، ناترازی در تأمین مالی دولت و کفایت سرمایه بایین در بانک‌ها را از مهم‌ترین دلایل ناترازی بانک‌ها عنوان کرد و تأکید داشت که بر خلاف دهه ۹۰ اجازه تبدیل اضافه برداشت‌ها به خطا اعتباری را نمی‌دهیم. او گفته بود: وقتی در نظام بانکی از ناترازی حرف می‌زنیم دنوع ناترازی مدنظر است، یکی جریان نقد که بیشتر از انجماد دارایی‌هاست و ناترازی ترازنامه‌ای که ناشی از ناترازی

استقلال بانک مرکزی عامل کنترل انتظارات تورمی

معاون اقتصادی بانک مرکزی در رابطه با عوامل اثرگذار در اعتبار مقام سیاست‌گذار

پولی گفت: استقلال بانک مرکزی و هدف‌گذاری تورمی مهم‌ترین عوامل کنترل انتظارات تورمی در اقتصاد است. محمد شیریجیان، در همایش ملی شهرت و اعتبار بانک مرکزی و نقش آن در اثربخشی سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به عوامل و مولفه‌های اثرگذار در تثبیت اقتصادی و سیستم‌های پولی اظهار کرد: استقلال بانک مرکزی یکی دیگر از مهم‌ترین عوامل کمک‌کننده و اثرگذار بر اجرای سیاست‌گذاری پولی و هدف‌گذاری برای ثبات اقتصادی است. شیریجیان افزود: این موضوع به معنای استقلال بانک مرکزی از دولت و حاکمیت نیست، بلکه به معنای استقلال در ایجاد ابزارهای سیاست‌های پولی و ارزی است تا بتوانند اختیار لازم برای اجرای برنامه‌های تثبیت‌کننده و تحقق سیاست‌های هدف‌گذاری شده داشته باشد. وی خاطر نشان کرد: تعیین هدف‌گذاری تورمی توسط بانک مرکزی، عامل مهم در ایجاد ثبات اقتصادی است. اینکه بانک مرکزی بتواند یک کانال مشخص تورمی را هدف‌گذاری کند، باعث می‌شود فعالان اقتصادی بتوانند پیشتر خود را با سیاست‌های پولی منطبق کنند. این مقام مسئول گفت: سال گذشته سیاست تثبیت اقتصادی با هدف مقابله با بی‌ثباتی اقتصادی و جلوگیری از تلاطم متغیرهای کلان در اقتصاد در دستور کار دولت و بانک مرکزی قرار گرفت.

ناترازی در نظام بانکی کشور میراثی است از دهه‌های گذشته در پی عدم نظارت بانک مرکزی، اعطای تسهیلات به بخش‌های غیر مولد، سفته‌بازی، رویکردهای غیر کارشناسی دولت‌ها و مجلس ادوار گذشته و غیره به یادگار مانده است، اتفاقی که نتیجه آن جزء تبعات منفی همچون خلق پول، رشد پایه پولی و فشار تورمی و کاهش قدرت خرید مردم نبود؛ در همین زمینه به تاژگی رییس کل اسبق بانک مرکزی از پشت پرده ناترازی ۳ بانک مهم کشور از سال ۹۵ خبر داده و در این باره عنوان کرده است: سال ۹۵ در اثر تصمیم بانک مرکزی برای افزایش نرخ سود از ۱۵ به ۲۰ درصد ۳ بانک مهم کشور ناتراز شدند که این نمونه‌ای از تضعیف نگاه‌های پولی‌است.

مجید قاسمی این خبر را در همایش ملی شهرت و اعتبار بانک مرکزی اعلام کرد و در توضیح آن گفت: جایگاه ویژه بخش مالی اقتصاد به عنوان روی دوم سکه دلیلی برای وسواس در انتخاب مقام پولی است، تمام وزرای کابینه یک طرفند و یک نفر مقابل آن‌هاست آن هم رئیس کل بانک مرکزی است؛ رئیس کل بانک مرکزی باید تبدیل‌کننده تمام تصمیمات باشد.

رییس کل اسبق بانک مرکزی با تأکید بر این موضوع که مسئولیت حفظ ارزش پول ملی بر عهده بانک مرکزی است و پایداری یکای پول ملی اهمیت بسیاری دارد، اظهار داشت: واحد پول جدید به ناپایداری اقتصاد ملی می‌انجامد. اکنون زمان اصلاح پولی و حذف صفر نیست بلکه باید محکم باسیستم و سعی کنیم ارزش پول ملی را بر گردانیم.

• از سال ۹۵، سه بانک مهم کشور ناتراز شدند

وی ادامه داد: معتبر نگه داشتن نگاه‌های پولی مهم است، چرا که آن‌ها ابزار بانک مرکزی هستند و نباید تصمیمات بانک مرکزی موجب تضعیف این ابزار شود. سال ۹۵ در اثر تصمیم بانک مرکزی برای افزایش نرخ سود از ۱۵ به ۲۰ درصد ۳ بانک مهم کشور ناتراز شدند که این نمونه‌ای از تضعیف نگاه‌های پولی است.

قاسمی افزود: هماهنگی سیاست‌های پولی و بودجه و مالی نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است، منظور از استقلال بانک مرکزی اعمال ابزارهای پولی برای دستیابی به هدف‌گذاری تورمی است. در این زمینه افراط در سیاست‌های مالی و بودجه‌ای سیاست‌های پولی را بی‌اثر می‌کند. بنابراین هماهنگی رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و وزیر اقتصاد امری الزامی برای اقتصاد است.

• واکنش رئیس‌جمهور به ناترازی بانک‌ها

مسئله ناترازی بانک‌ها به انتقاد شدید رئیس‌جمهور نیز منجر شد؛ ابراهیم رئیسی سال گذشته در شمت و سومین اجلاس سالانه مجمع عمومی و فوق‌العاده بانک مرکزی با

سنگینی بار اقتصاد ایران بر دوش کیست؟

سهم بالای صنعت و خدمات در رشد اقتصادی

درصد بوده است. نقش آفرینی منفی بخش کشاورزی نیز شدت یافته و به منفی ۰٫۲۵ واحد درصد رسیده است. در فصل بعد اما این اثرگذاری منفی با هم شتاب می‌گیرد.

است در حالی که سهم بخش کشاورزی از این رشد منفی ۰٫۶۲ واحد درصد بوده است. یعنی اگر تولیدات بخش کشاورزی کاهش نمی‌یافت، رشد اقتصادی پاییز آن سال به جای ۴٫۴ درصد، به ۵ درصد می‌رسید. در این فصل عاملی که بیش‌تر در افزایش رشد اقتصادی مشارکت داشت، بخش صنعت بود. این بخش سهم ۲٫۶۷ درصدی از رشد اقتصاد را به خود اختصاص داده است. آخرین فصل از سال ۱۴۰۱ نیز با افزایش سهم بخش صنعت از رشد اقتصادی همراه شد. رشد اقتصادی این فصل ۵٫۵ درصد بوده که ۳٫۱ درصد از آن را بخش صنعت محقق کرده است.

بنابراین در یک نگاه کلی می‌توان گفت که در سال ۱۴۰۱، صنعت بیش‌ترین اثرگذاری را در افزایش رشد اقتصادی در هر فصل داشته و بالعکس، بخش کشاورزی مانند ترمزگیر رشد اقتصاد عمل کرده است.

آمارهای رشد اقتصادی سال ۱۴۰۲ تا پاییز منتشر شده بنابراین اطلاعات مربوط به فصل زمستان هنوز در دسترس نیست و سال ۱۴۰۲ به صورت سه‌ماهه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

داده‌های آماری حاکی از آن است که در بهار سال گذشته،

تولیدات بخش خدمات ایجاد شده است. این سهم، بالاترین سهم از رشد میان بخش‌های اقتصادی در سال ۱۴۰۱ بوده است. بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد که علت این سهم بالای بخش خدمات، بیش‌تر افزایش تولید خدمات در حوزه «مستغلات و کرایه» بوده است. در همان سال، صنعت ۲۰۵ واحد درصد از رشد ۶ درصدی اقتصاد را ایجاد کرده است. گروه صنعت خود از زیربخش‌های مختلفی تشکیل شده که یکی از مهم‌ترین آن‌ها «استخراج نفت و گاز» است. نفت و گاز تقریباً نیمی از تولیدات گروه صنعت را به خود اختصاص داده‌اند. بنابراین زمانی که گروه صنعت روی رشد اقتصادی تأثیر زیادی می‌گذارد می‌توان گفت که در واقعیت این نفت است که باعث تحقق چنین رشدی شده است.

در مقابل، کاهش تولیدات در بخش کشاورزی سبب شده تارشد اقتصادی ۰٫۰۵ واحد درصد کمتر از چیزی که می‌توانست باشد محقق شود. به بیان دیگر، اگر رشد منفی بخش کشاورزی در این فصل نبود، رشد اقتصادی به جای ۶٫۲ درصد، ۶٫۲۵ درصد می‌شد.

در فصل بعد، یعنی در تابستان ۱۴۰۱، نقش آفرینی هر دو بخش صنعت و خدمات در اقتصاد مبرنگ می‌شود اما اثرگذاری منفی بخش کشاورزی شدت می‌یابد. به بیان دقیق‌تر، در تابستان آن سال سهم بخش صنعت و خدمات از رشد اقتصادی ۳٫۴ درصدی، به ترتیب ۱٫۹ و ۱٫۶۵ واحد

در طول سال ۱۴۰۱ و سه ماهه نخست سال ۱۴۰۲ از میان سه بخش اصلی اقتصاد، اول «صنعت» و بعد «خدمات» بیش‌ترین سهم را در افزایش رشد اقتصادی داشته‌اند. از میان اجزای گروه صنعت نیز بار بیشتر رشد اقتصادی روی دوش نفت و گاز بوده است.

اگر ایران در گزارشی نوشت: یکی از شاخص‌های رایج برای سنجش وضعیت کلی اقتصاد، رشد اقتصادی است. این مولفه نشان می‌دهد که اندازه تولیدات اقتصادی در هر فصل چند درصد نسبت به مدت مشابه در سال قبل افزایش یافته است. اقتصاد از بخش‌های مختلفی تشکیل شده است. یکی از گروه‌بندی‌های رایج، تقسیم اقتصاد به سه بخش «کشاورزی»، «صنعت» و «خدمات» است.

رشد اقتصادی علاوه بر کل اقتصاد، برای هر بخش اقتصادی هم به صورت مجزا اعلام می‌شود. با استفاده از این نرخ می‌توان محاسبه کرد که هر یک از بخش‌های اقتصادی چقدر در ایجاد رشد اقتصادی کل نقش داشته‌اند. نتایج این محاسبه نشان می‌دهد که از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا انتهای پاییز ۱۴۰۲، صنعت و خدمات به ترتیب بیش‌ترین مشارکت را در افزایش رشد اقتصادی داشته‌اند و در مقابل، بخش کشاورزی باعث کاهش این شاخص شده است. بالاترین سهم به ثبت رسیده در این باره زمانی نیز مربوط به بخش خدمات است که در بهار سال گذشته ۵ واحد درصد از رشد ۲ درصدی اقتصاد را محقق کرده است. در مقابل، کمترین سهم به ثبت رسیده، منفی ۰٫۶ واحد درصد بوده که مربوط به بخش کشاورزی در پاییز ۱۴۰۱ می‌شود.

رشد اقتصادی در بهار سال ۱۴۰۱ برابر با ۶٫۲ درصد بوده است. ۴٫۱۳ واحد درصد از این رشد به واسطه افزایش